

Leve Västanfjärd och Kimitoön!

Utgångspunkt: en levande landsbygd kan behövas i mycket högre grad och förr än vi anar. Den nuvarande trenden med koncentration av befolkningen i centralorter är inte den enda möjliga framtiden. Klimatförändringen som orsakar ändrade odlingsförhållanden i världen som orsakar hungersnöd som orsakar konflikter om resurserna som orsakar handelskrig och folkvandringar kommer sannolikt att leda till kriser som varken Finland eller därmed inte heller Kimitoön kan undgå.

Då kan vi inte alla sitta koncentrerade i städer eller andra centra och importera vår mat från omvärlden. Tänk andra världskriget, hur viktigt det var då att det fanns en landsbygd därifrån maten kunde komma.

Vi ska alltså motverka trenden att utarma små orter och i stället satsa på att utveckla dem så att människor inte bara vill bo kvar utan nya flytta dit. Det är därför en självklarhet att Västanfjärd, liksom hela Kimitoön, behöver vara ett levande och fungerande samhälle också i fortsättningen. I själva verket vill jag påstå att det är ett mönstersamhälle i sin småskalighet som fostrar invånarna till ansvar och delaktighet.

Själv är jag Helsingforsare i tredje generation, som har hittat hit först som sommarjobbare under studietiden, sedan som sommargäst och numera blivit halvtidsboende pga. att jag träffat min partner – likaså inflyttad – här.

Och jag är inte den enda som det gått så här för. Vi är flera som kommit hit och jag ser att många bidrar aktivt till kulturen och livet i samhället. Jag kommer nu att tala om Västanfjärd, men det går att extrapolera till Kimitoön i stort. Här kommer ett kampanjförslag:

”Bli förälskad i Västanfjärd! Hitta stället där gamla traditioner av gemenskap, omsorg om grannen och talkoanda lever kvar tillsammans med moderna ekologiska jordbruk, välutrustat bibliotek, åldringsvård som lockar till sig både vårdare och mottagare, skola, dagvård, församlingsliv och otaliga föreningar att bli medlem i.

Hyr en bostad för sommaren eller på heltid av kommunen, det finns en lista på lediga lägenheter och hus och pröva på. Blir förälskelsen varaktig kan du köpa ett hus och rusta upp det med hjälp av ortens duktiga byggare och hantverkare, som kan det här med att bygga i trä. Odlad din egen mat i köksträdgården eller arrendera en åkerlapp.

Och vem vet, du kanske blir förälskad i en särskild människa också. Det är vi många som har blivit.”

Tänk alltså inte nedmontering utan precis tvärtom. Framtid!

Men för att göra något åt den ekonomiska sidan i dagsläget: på Byarådets möte på biblioteket 14 november kom en massa förslag upp. För att börja med det som de förtroendevalda lyfte fram så var de ense om att det finns för många kommunalanställda. Och då är det inte dagisbiträden, lärare eller åldringsvårdare som avses, utan administrativ personal, ”chefer och mellanchefer” som de uttryckte det. De torde veta vad de talar om. Det fanns tydligen ett avtal om att ingen skulle sägas upp under en femårsperiod efter kommunsammanslagningen, men den tiden har gått ut för länge sedan.

Ordet ”samarbetsförhandlingar” har alltså uttalats, fick vi höra. Vi är vana vid att det betyder uppsägningar, men det ska ju egentligen betyda att fundera på åtgärder för det gemensamma bästa. Hur skulle det vara att dra in de obehövlige chefstjänsterna och erbjuda dem som har dem att omskolas och få söka andra jobb i kommunen i stället, som just vårdpersonal eller vaktmästare eller inom annan omsorg? Jobb som är mindre kostsamma för kommunen, men det oaktat är nödvändiga och viktiga.

Det är säkert många som tycker att deras kompetens inte ligger på det området, men då har de i alla fall fått en sportslig chans och kan fatta sina egna beslut.

Vi fick också veta att inbesparingarna som görs om biblioteket och åldringshemmet dras in till största delen är en illusion pga. av att de interna hyrorna trissats upp med tanke på vårdreformen. Som i dagens läge inte ser ut att förverkligas vare sig i sin nuvarande form eller enligt tidtabell.

Det vore alltså också ekonomiskt dumt att lägga ner två välfungerande institutioner i moderna byggnader. Tvärtom borde verksamheten utökas. Ett förslag var att hemvårdarna för alla i socknen skulle ha sin utgångspunkt i Silverbacken och därmed spara in i tid och pengar på logistiken. Ett annat var att göra handikapplägenheter av ungdomsgårdens och hälsostationens tidigare utrymmen i bibliotekets bottenvåning för personer med ett visst behov av service från Silverbacken.

Det förekommer en del kursverksamhet i översta våningen. I bottenvåningen finns vävsal. Mera Vuxiskurser kunde flytta till huset, för om Västanfjärdborna anses kunna ta sig till Björkboda för att gymnastisera, så gäller det andra vägen likaså.

Det är ju lite märkligt att bibbans översta våning får användas gratis av alla, medan de interna hyrorna annars är så höga att hyresgästerna tvingas se sig om efter utrymmen på marknaden. Kanske det kan finnas ett regelverk för att frivilliga icke-kommersiella initiativ får fortsätta som hittills, medan organisationer av annat slag betalar för sig?

Som tidigare sommargäst vet jag att det finns ett skriande behov av att få tvätta sängkläder och annat, så en tvättstuga med automater skulle fylla en stor funktion både för dem och många fastboende likaså. Besöket där har också en social

funktion om flera kan tvätta samtidigt. Det kan kombineras med att gå upp i bibban och läsa tidningar en inte själv prenumererar på, eller använda dator när uppkopplingen till nätet inte fungerar där en bor, vilket är ett problem för många.

Om bibban är stängd just då, fyller säkert en kaffeautomat också en funktion.

Men bibban behöver inte var stängd. Den kan tvärtom vara öppen oftare igen med hjälp av automatisk utlåning och retur, som på många bibliotek i Helsingfors och Esbo t.ex.

Det blev en del tal om utlåningssiffror på mötet, och att de borde vara högre. Trots att det också allmänt lånas förre böcker än förr är Finland fortfarande är ett land som har bland de högsta utlåningssiffrorna i världen. Men biblioteken har blivit så mycket mer än utlåning av böcker. Där finns mycket annan verksamhet att utveckla, kolla bara med andra bibliotek. Och det går också att låna ut annat än böcker och musik: verktyg, transportkärror, cyklar, storköksredskap inför fester osv.

På mötet fick vi också höra hur mycket också tomma utrymmen hela tiden kostar i underhåll, och det verkade åtminstone där finnas en stor förståelse för att den gamla kommunalgården kunde rivas som osäljbar. Och som jag föreslår i kampanjtexten ovan kan kommunen göra upp en offentlig lista över de utrymmen som står tomma och kan hyras ut eller köpas. Jag har själv bott på hyra i den gamla läkarmottagningen två somrar och i en av kommunens lägenheter i Sparbacka den följande, men de möjligheterna lyckades jag bara med på eget initiativ efter idogt sökande av möjligheter. Eftersom jag hade provat på Sparbackalägenheten och den visade sig vara bra och ändamålsenlig ledde det sedan till att min man köpte den.

Så informera, gör reklam!

Vivi-Ann Rehnström
Västerillevägen 1
vivi-ann.rehnstrom@outlook.com